

**Priekšlikumi grozījumiem Publiskas personas kapitāla daļu
un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā**

1. Papildināt 1. panta pirmo daļu ar 22., 23. un 24. punktu šādā redakcijā:

"22) **komerciāla publiskas personas kapitālsabiedrība** – publiskas personas kapitālsabiedrība, kuras ieņēmumus veido tās komercdarbība, saņemtie dāvinājumi, ziedojumi un citi pašu ieņēmumi, kas nav valsts vai pašvaldības budžeta finansējums, un kura darbojas tirgus apstākļos, tai skaitā arī publiskas personas kapitālsabiedrības, kuras pēdējo trīs pārskata gadu laikā saņēmušas valsts vai pašvaldību piešķirtu finansējumu, kura vidējais apjoms nepārsniedz 10 procentus no kapitālsabiedrības vidējā apgrozījuma attiecīgajā periodā;

23) **no publiskas personas atkarīga komerciāla publiskas personas kapitālsabiedrība** – publiskas personas kapitālsabiedrība, kuras ieņēmumi, ko veido tās komercdarbība, saņemtie dāvinājumi, ziedojumi un citi pašu ieņēmumi, kas nav valsts vai pašvaldības budžeta finansējums, pēdējo trīs pārskata gadu laikā pārsniedz 10 procentus no kapitālsabiedrības vidējā apgrozījuma attiecīgajā periodā, neatkarīgi no šīs kapitālsabiedrības iekļaušanas Centrālās statistikas pārvaldes sagatavotā Institucionālo sektoru klasifikācijas saraksta sektorā "Vispārējā valdība", deleģēto uzdevumu apjoma, tirgus apstākļiem un ieņēmumu struktūras, ja šāda kapitālsabiedrība neatbilst komerciālas publiskas personas kapitālsabiedrības kritērijiem;

24) **no publiskas personas atkarīga nekomerciāla publiskas personas kapitālsabiedrība** – publiskas personas kapitālsabiedrība, kura atbilstoši Centrālās statistikas pārvaldes sagatavotajam Institucionālo sektoru klasifikācijas sarakstam iekļauta sektorā "Vispārējā valdība" un kura primāri nodrošina publiskai personai noteikto funkciju izpildi, ja ieņēmumi, ko veido tās komercdarbība, saņemtie dāvinājumi, ziedojumi un citi pašu ieņēmumi, kas nav valsts vai pašvaldības budžeta finansējums, pēdējo trīs pārskata gadu laikā nepārsniedz 10 procentus no kapitālsabiedrības vidējā apgrozījuma attiecīgajā periodā.”.

2. Papildināt 8. panta otro daļu ar 4. punktu šādā redakcijā:

“4) valdes un padomes locekļu skaitu, mēneša atlīdzību, prēmiju un atsaukšanas pabalstu nosaka, ievērojot valdes un padomes locekļiem uz šā likuma pamata izdotajos Ministru kabineta noteikumos paredzētos ierobežojumus.”.

3. Papildināt ar 25.¹ pantu un 25.² pantu šādā redakcijā:

" 25.¹ pants. Publiskas personas kapitālsabiedrību iedalījums grupā pēc pamatdarbības finansējuma avotiem

(1) Publiskas personas kapitāla daļu turētājs publiskas personas kapitālsabiedrību, atkarībā no tās finansējuma avotiem, klasificē vienā no šādām grupām:

- 1) komerciāla publiskas personas kapitālsabiedrība;
- 2) no publiskas personas atkarīga komerciāla publiskas personas kapitālsabiedrība;
- 3) no publiskas personas atkarīga nekomerciāla publiskas personas kapitālsabiedrība.

(2) Publiskas personas kapitālsabiedrības meitas sabiedrības klasificējas tajā pašā grupā, kurai pieder mātes sabiedrība, izņemot, ja meitas sabiedrības finansējuma principi ir atšķirīgi.

(3) Mainoties finansēšanas avotiem vai izvērtējot līdzdalību kapitālsabiedrībā šā likuma 7. pantā noteiktajā kārtībā, publiskas personas kapitālsabiedrības grupu aktualizē, lai tā būtu atbilstoša nākamās īpašnieka gaidu vēstules periodam."

"25.² pants. Īpašnieka gaidu vēstule

(1) Pēc publiskas personas augstākās lēmējinstiūcijas lēmuma pieņemšanas par līdzdalības iegūšanu vai saglabāšanu publiskas personas kapitālsabiedrībā vai publiskas personas kontrolētā kapitālsabiedrībā, ja tā tiek saglabāta publiskas personas izšķirošā ietekmē, vai tiek noteikts vai aktualizēts kapitālsabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis, kapitāla daļu turētājs 3 mēnešu laikā sagatavo īpašnieka gaidu vēstuli.

(2) Īpašnieka gaidu vēstulē ietver šādu informāciju:

- 1) norādes par kapitālsabiedrības vispārējo stratēģisko mērķu tvērumu un robežām;
- 2) augsta līmeņa finanšu un nefinanšu mērķus sasaistē ar kapitālsabiedrības vispārējo stratēģisko mērķi;
- 3) skaidrojumu par publiskas personas kā īpašnieka gaidām (iecerēm), ko nepieciešams sasniegt ar līdzdalību kapitālsabiedrībā plānotajā periodā, tostarp nozaru politikas dokumentos ietvertos uz kapitālsabiedrību attiecināmos horizontālos politiku mērķus (vides, ilgtspējas, korporatīvās pārvaldības, sociālās atbildības, pētniecības, attīstības u. c.);
- 4) kapitālsabiedrības sagaidāmo attīstības virzienu un kapitāla daļu turētāja finanšu gaidas (ieceres);
- 5) nefinanšu gaidas (ieceres) – mērķus, attiecīgi paredzot piešķirt publiskas personas finansējumu vai norādot citus finanšu avotus, arī gaidas vai kvalitātes standartus attiecībā uz publiskas personas uzdevumu izpildi, ja nav noslēgts deleģēšanas līgums.

(3) Īpašnieka gaidu vēstuli apstiprina dalībnieku (akcionāru) sapulcē.

(4) Valsts kapitāla daļu turētājs pirms īpašnieka gaidu vēstules apstiprināšanas dalībnieku (akcionāru) sapulcē saņem nozares ministrijas (ja kapitāla daļu turētājs nav nozares ministrija) un koordinācijas instiūcijas atzinumu. Atzinumā nozares ministrija sniedz vērtējumu par gaidu vēstulē norādītajiem nefinanšu mērķiem un to atbilstību nozares politikas mērķiem, bet koordinācijas instiūcija vērtē gaidu vēstules atbilstību kapitālsabiedrībai noteiktajam vispārējam stratēģiskam mērķim, satura atbilstību šā panta otrajā daļā norādītajai gaidu vēstules struktūrai un satura pietiekamību vidēja termiņa darbības stratēģijas izstrādei.

(5) Kapitāla daļu turētājam ir tiesības aktualizēt īpašnieka gaidu vēstuli pēc nepieciešamības, ja kapitāla daļu turētāja ieceres vai nozares politikas pamatnostādnes vai mērķi ir mainījušies. Īpašnieka gaidu vēstules aktualizēšanu var ierosināt arī nozares ministrija, augstākā lēmējinstiūcija, padome vai valde.

(6) Koordinācijas instiūcija izstrādā īpašnieka gaidu vēstules izstrādes vadlīnijas.

(7) Ja publiskai personai publiski privātā un privātā kapitālsabiedrībā pieder kapitāla daļas, kas nenodrošina izšķirošo ietekmi, publiskas personas kapitāla daļu turētājs pēc publiskas personas augstākās lēmējinstiūcijas lēmuma pieņemšanas par līdzdalības iegūšanu vai saglabāšanu šādā kapitālsabiedrībā, pirms dalībnieku (akcionāru) sapulces izstrādā un piesaka izskatīšanai jautājumu par īpašnieku gaidu vēstules apstiprināšanu, definējot publiskas personas kā dalībnieka (akcionāra) gaidas atbilstoši šā panta otrajā daļā norādītajam gaidu vēstules saturam."

4. Papildināt likumu ar 31.¹ pantu šādā redakcijā:

“31.¹ pants.

(1) Ministru kabinets nosaka valdes priekšsēdētāja un valdes locekļa mēneša atlīdzības, prēmijas un atsaukšanas pabalsta apmēra noteikšanas un mēneša atlīdzības pārskatīšanas kārtību un kritērijus, kā arī mēneša atlīdzības maksimālā apmēra noteikšanai piemērojamos

koeficientus, ņemot vērā vidējo atlīdzību vadībai līdzīga lieluma (neto apgrozījums, bilances kopsumma, darbinieku skaits) kapitālsabiedrībās privātajā sektorā vai — atsevišķos gadījumos — nozarē, kurā attiecīgā kapitālsabiedrība darbojas.

(2) Ministru kabinets nosaka padomes priekšsēdētāja un padomes locekļa mēneša atlīdzības apmēra noteikšanas un pārskatīšanas kārtību un kritērijus, kā arī mēneša atlīdzības maksimālā apmēra noteikšanai piemērojamos koeficientus.”

5. Papildināt likumu ar 37.¹ pantu šādā redakcijā:

“37.¹ pants.

(1) Ministru kabinets nosaka valdes priekšsēdētāja un valdes locekļa mēneša atlīdzības, prēmijas un atsaukšanas pabalsta apmēra noteikšanas un mēneša atlīdzības pārskatīšanas kārtību un kritērijus, kā arī mēneša atlīdzības maksimālā apmēra noteikšanai piemērojamos koeficientus, ņemot vērā vidējo atlīdzību vadībai līdzīga lieluma (neto apgrozījums, bilances kopsumma, darbinieku skaits) kapitālsabiedrībās privātajā sektorā vai — atsevišķos gadījumos — nozarē, kurā attiecīgā kapitālsabiedrība darbojas.

(2) Ministru kabinets nosaka padomes priekšsēdētāja un padomes locekļa mēneša atlīdzības apmēra noteikšanas un pārskatīšanas kārtību un kritērijus, kā arī mēneša atlīdzības maksimālā apmēra noteikšanai piemērojamos koeficientus.”

6. Izslēgt 79. panta ceturtās daļas otro teikumu, 112. panta otro teikumu un 117. panta pirmās daļas 2. teikumu.

6. Papildināt likuma pārejas noteikumus ar 36., 37., 38., 39. 40. un 41.punktu šādā redakcijā:

“36. Laika periodā no 2025.gada 1.janvāra līdz 2026.gada 31.decembrim publiskas personas kontrolētajās kapitālsabiedrībās, publiski privātajās kapitālsabiedrībās, publiskas personas kapitālsabiedrībās un to atkarīgajās kapitālsabiedrībās valdes un padomes locekļu atlīdzības apmērs tiek noteikts, nepārsniedzot valdes un padomes locekļu atlīdzības apmēru salīdzinājumā ar 2024.gada 31.augustu. Valdes loceklim vai padomes loceklim minētajā periodā var paaugstināt atlīdzību ne vairāk kā 2,6% apmērā salīdzinājumā ar 2024. gada 31.augustu tikai gadījumā, ja atlīdzība 2023.gadā un 2024.gadā valdes loceklim vai padomes loceklim nav tikusi palielināta.

37. Papildus šo pārejas noteikumu 36. punktā minētajam līdz šā likuma 31.¹ un 37.¹ pantā minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai publiskas personas kapitālsabiedrībās un publiski privātajās kapitālsabiedrībās, kurās pārskata gada ieņēmumus vairāk nekā 80 procentu apmērā veido publiskais finansējums, valdes un padomes locekļu mēneša atlīdzības apmēru nosaka ne vairāk kā 80 procentu apmērā no atlīdzības valdes un padomes locekļiem līdzīga lieluma kapitālsabiedrībās privātajā sektorā vai atsevišķos gadījumos – nozarē, kurā attiecīgā kapitālsabiedrība darbojas.

38. Laika periodā no 2025.gada 1.janvāra līdz 2026.gada 31.decembrim kapitālsabiedrībās, kurās publiskai personai vai publiskas personas kapitālsabiedrībai piederošo kapitāla daļu (akciju) īpatsvars ir no 10% līdz 50% no visām kapitālsabiedrības kapitāla daļām (akcijām), kapitāla daļu turētāja pārstāvim un padomes locekļiem, balsojot dalībnieku (akcionāru) sapulcē un padomes sēdē par mēneša atlīdzības apmēra kapitālsabiedrības valdes locekļiem un padomes locekļiem noteikšanu, ir pienākums balsot par to, ka 2025.gadā un 2026.gadā šajās kapitālsabiedrībās valdes un padomes locekļiem netiek palielināts mēneša atlīdzības apmērs salīdzinājumā ar 2024.gada 31.augustu vai atlīdzības paaugstināšanu ne vairāk kā 2,6% apmērā salīdzinājumā ar 2024. gada 31.augustu tikai gadījumā, ja atlīdzība 2023.gadā un 2024.gadā valdes loceklim vai padomes loceklim nav tikusi palielināta.

39. Ministru kabinets līdz 2025.gada 31.decembrim veic izvērtējumu par no valsts atkarīgu komerciālu valsts kapitālsabiedrību un no valsts atkarīgu nekomerciālu valsts kapitālsabiedrību juridiskās formas atbilstību tām noteiktajām funkcijām, stratēģiskajiem mērķiem un uzdevumiem.

40. Šā likuma 8.panta otrās daļas 4.punkta noteikumus par mēneša atlīdzību, prēmiju un atsaukšanas pabalstu kapitālsabiedrības valdes un padomes locekļiem piemēro tiem pilnvarojuma līgumiem, kuri noslēgti pēc šā likuma 8.panta otrās daļas 4.punkta spēkā stāšanās. Pilnvarojuma līgumus, kuri noslēgti pirms šā likuma 8.panta otrās daļas 4.punkta spēkā stāšanās, pagarināt aizliegts.

41. Ministru kabinets līdz 2025. gada 1. martam izdod šā likuma 31.¹ un 37.¹ pantā minētos noteikumus.”. Līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai piemērojami Ministru kabineta 2020.gada 4.februāra noteikumi Nr.63 “Noteikumi par publiskas personas kapitālsabiedrību un publiski privāto kapitālsabiedrību valdes un padomes locekļu skaitu, kā arī valdes un padomes locekļu mēneša atlīdzības maksimālo apmēru”.